Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Vestfold

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Våle.

Emne: Lauving

Bygdelag:

Oppskr. av: Andreas Kopeid

Gard:

(adresse):

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Anton Grótås, f. på Grótås 1887, bonde der.

SVAR

Karen Sollerød, 91 år, husmor.

Eg fekk ikkje høve til å spørja ut K. S. så mykje som eg ville. Det var tydeleg at ho kjende vel til lauving. Dessutan fortalde ho at dei om våren (?) rispa bekelauv; det var så framifrå fôr.

Det fylgjande er etter A. G.

A.

1. Den einaste gongen A. G. sjølv har vore med på lauving var i 1904 då det var slik svær turke. Men han tykkjest å ha høyrt at det vart lauva litt ut å seinare og; Kanskje det var under siste krigen då det kom oppmoding om å lauva. Sjå elles 10. I 1904 var lauvet reint naudfôr.

2. Dei lauva etter slåtten i 1904
Det var mest osp dei tok, men elles vraka dei ikkje noko av det lauvet der var utan bjørk.
Det heitte å lauve, lauving.

3. Dei nytta rássakniv og små øksa.
Dei hadde ikkje nokon reidskap til å bøygja ned greinene med.
Rispelauv kjenner ikkje A. G. Sjå. 10

4. Dei tok lauv mest ved å rydda langs gjerde og bekkjer. Det var mest osp, og dei trea vart

9633

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

mogde ned.
Ein kylla ask og alm og nytta lauvet til fôr i 1904. Kyl-
ling er nytta seinare og, men då vert det ~~[illegible]~~ gjort
med tuntre og andre „prydtre"; på Grøtås har dei såleis
ein ask utpå tunet som dei kyller. Det kan nok
henda at dei då nyttar lauvet til fôr.
A.G. kjenner ikkje til ~~[illegible]~~ kor gamle trea
måtte vera før ein kylla dei. Han kjenner heller ikkje
noko namn på kylla tre.
Ein kunne kylla trea med 5-6 års mellomrom.

5. A.G. kjende to „slag" lauv; det ein kan kalla rissa-
lauv og kjerv. Det var serleg ospelauvet ein
kjerva.
Han kjenner ikkje nokon sers reknemåte for kjerv.
Kjerva vart oftast tørka inne, det andre på bakken
som høy.

6. Lauvet vart kjørt heim på høyvogn.
Lauvdugnad er ukjent.

7. Det meste lauvet vart tatt i innmarka; ~~når~~
ein rydda langs gjerde og bekkjer.
Mannfolka hogg, kvinnfolka rissa.

8. Lauvet hadde ein på hjeller – kjerva vart tørka
der – og elles der det fall seg.
Det var kua og sauen som fekk lauv, men A.G.
hugsar ikkje kor mykje.

9. Ospa var best, men sjå 10.

10. Ho mor ~~[illegible]~~ rispa almelauv til grisen
og var svært glad i det. Ho gjorde det seinast
i 1915-16. Ho bar det heim i ein sekk

11-15. Ukjent

B.

Ukjent

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

9633